Tämän sivun alkukielistä versiota fr on muutettu äskettäin. Päivitystä suomennetaan parhaillaan.

ranska

Swipe to change

Periminen

Ranska

Sivu on laadittu yhteistyössä Euroopan unionin notaarien liiton (CNUE) kanssa.

1 Miten kuolemanvaraismääräys (testamentti, yhteinen testamentti, perintösopimus) laaditaan?

Rajat ylittävässä tilanteessa testamentti katsotaan päteväksi, jos se on laadittu alkuperävaltion lain mukaisesti.

Ominaisuusvaatimukset Ranskassa

• Testamentintekijällä on oltava asiasta riittävä ymmärrys (siviililain 901 §).

• Testamentintekijän on oltava testamentintekokelpoinen (siviililain 902 §).

• Vajaavaltaisiin henkilöihin sovelletaan erityisiä säännöksiä, joiden nojalla esimerkiksi alle 16-vuotias ei voi laatia testamenttia (siviililain 903 §) ja holhouksenalaisilla aikuisilla on oltava tuomarin tai holhouslautakunnan lupa (siviililain 476 §). Sen sijaan edunvalvonnan alaiset henkilöt voivat laatia testamentin (siviililain 470 §), ellei 901 §:n säännöksistä muuta johdu.

Muodolliset edellytykset

Ranskassa hyväksytään neljä testamenttityyppiä:

• Holografinen testamentti, joka on testamentintekijän omakätisesti laatima, päiväämä ja allekirjoittama (siviililain 970 §).

• Virallinen testamentti, joka on kahden notaarin tai yhden notaarin ja kahden todistajan vahvistama (siviililain 971 §). Testamentintekijä sanelee testamentin notaarille tai notaareille, minkä jälkeen testamentti luetaan hänelle (siviililain 972 §). Testamentintekijä allekirjoittaa testamentin notaarin ja kahden todistajan läsnä ollessa (siviililain 973 §), minkä jälkeen myös notaari ja todistajat allekirjoittavat testamentin (siviililain 974 §).

• Salatestamentti, jonka testamentintekijä tai joku muu laatii joko käsin tai koneella ja jonka testamentintekijä allekirjoittaa ja toimittaa sitten notaarille suljetussa ja sinetöidyssä kuoressa kahden todistajan läsnä ollessa (siviililain 976 §).

• Kansainvälinen testamentti, jonka testamentintekijä esittää notaarille ja kahdelle todistajalle, minkä jälkeen kaikki allekirjoittavat testamentin ja siihen liitetään notaarin laatima todistus, jonka notaari tallettaa yhdessä testamentin kanssa (Washingtonissa 26 päivänä lokakuuta 1973 tehty yleissopimus).

Siviililain 895 §:n nojalla testamentintekijä voi milloin tahansa peruuttaa testamentin.

Perintösopimukset

Tulevaa jäämistöä koskevat sopimukset ovat lähtökohtaisesti kiellettyjä (siviililain 722 §).

Tammikuusta 2007 alkaen rintaperillinen on kuitenkin voinut etukäteen luopua oikeudestaan perintöön yhden tai useamman muun henkilön hyväksi, riippumatta siitä, ovatko nämä hänen perillisiään (luopujan sisaruksia tai jälkeläisiä). Tällöin henkilö siis luopuu ennalta oikeudestaan nostaa palauttamiskanne (siviililain 929 §). Jotta tällainen luopuminen olisi pätevä, se on tehtävä kahden notaarin vahvistamalla virallisella asiakirjalla. Sopimuksessa on myös nimettävä perinnön sijaantulijat (ks. myös kohta 3).

Lisäksi rintaperillinen voi tehdä sukupolven ylittävän jaetun lahjoituksen antamalla luvan siihen, että hänen jälkeläisensä saavat hänen sijastaan hänen perintöosansa tai osan siitä (siviililain 1078-4 §).

2 Miten kuolemanvaraismääräys rekisteröidään?

Kaikenlaiset testamentit, erityisesti holografinen testamentti, on mahdollista rekisteröidä. Notaari toimittaa testamentin rekisteröinnin testamenttien keskusrekisteriin (*Fichier central des dispositions de dernières volontés*). Rekisteriin kirjatuista tiedoista ei ilmene testamentin sisältö, vaan niihin sisältyvät ainoastaan rekisteröidyn henkilötiedot ja tiedot notaarista, jonka hallussa testamentti on. Keskusrekisterin tehtävänä on siis ohjata testamentista tietoa hakevat henkilöt sen notaarin luo, joka säilyttää asianomaista asiakirjaa, eikä paljastaa testamentin sisältöä.

Kuka tahansa voi päästä tutustumaan rekisterin tietoihin esittämällä otteen kuolintodistuksesta tai minkä tahansa muun asiakirjan todisteena sen henkilön kuolemasta, jonka testamenttia haetaan. Sen jälkeen asianosaisen on otettava yhteyttä siihen notaariin, jonka haltuun testamentti on rekisteröity. Pyyntö tehdään verkossa osoitteessa https://www.adsn.notaires.fr/fcddvPublic/profileChoice.htm.

Notaari ei voi ilmoittaa testamentin sisältöä muille kuin perillisille ja testamentinsaajille paitsi alioikeuden puheenjohtajan antamalla määräyksellä.

3 Sovelletaanko kuolemanvaraismääräysten sisältöön rajoituksia (esimerkiksi lakiosa)?

Ranskan lainsäädännön mukaan perinnöstä on varattu lakiosa (*part réservataire*) yksinomaan perittävän jälkeläisille (lapset, lapsenlapset jne. lakimääräisen perimysjärjestyksen mukaan), ja jos jälkeläisiä ei ole, eloonjääneelle puolisolle.

Ylenevää polvea olevilla sukulaisilla ja sivusukulaisilla ei ole lakiosaoikeutta.

Lakiosaoikeudet rajoittavat testamenttivapautta. Niiden suuruus riippuu perittävän lasten lukumäärästä ja lakiosaperillisen asemasta (lapsi tai puoliso), ja niiden osuus voi olla enintään 3/4 perinnöstä. Lakiosaperilliset eivät voi luopua lakiosastaan (paitsi luopumalla perinnöstä). Sen sijaan he voivat luopua ennalta oikeudestaan nostaa kanne liiallisten lahjoitusten palauttamiseksi kuolinpesään (ks. kohta 1, jossa mainitaan perintösopimusten yhteydessä mahdollisuus luopua ennalta palauttamiskanteen nostamisoikeudesta).

Nämä perilliset voivat siis vaatia oikeuttaan lakiosaan (siviililain 721 ja 912 §).

• Lasten lakiosa: lakiosa on puolet perinnöstä, jos perittävältä jää vain yksi lapsi. Jos lapsia on kaksi, lakiosa on 2/3 perinnöstä, ja jos lapsia on kolme tai useampia, se on 3/4 perinnöstä (siviililain 913 §).

• Eloonjääneen puolison lakiosa: lakiosa on neljäsosa perinnöstä (siviililain 914-1 §). Tämä pätee vain siinä tapauksessa, että perittävällä ei ole jälkeläisiä eikä ylenevää polvea olevia sukulaisia, ja vasta 1. heinäkuuta 2002 jälkeen alkaneiden perimysten osalta.

Lakiosan vaatiminen

Perilliset voivat vaatia oikeuttaan lakiosaan palauttamiskanteella. Jos lahja on suoraan tai epäsuorasti loukannut yhden tai useamman perillisen lakiosaa, lahjan määrää voidaan jälkikäteen supistaa käytettävissä olevaan vapaaosaan (*quotité disponible*) (siviililain 920 §).

Palauttamiskanteen voivat nostaa ainoastaan lakiosaperilliset viiden vuoden kuluessa perimyksen alkamisesta tai kahden vuoden kuluessa siitä, kun lahjan vaikutus on todettu (siviililain 921 §).
Täysi-ikäinen lakiosaperillinen voi luopua ennalta oikeudestaan nostaa palauttamiskanne (siviililain 929 §). Luopuminen on tehtävä kahden notaarin vahvistamalla virallisella asiakirjalla. Kunkin oikeudestaan luopuvan lakiosaperillisen on allekirjoitettava asiakirja notaarien läsnä ollessa. Asiakirjassa täsmennetään sen oikeusvaikutukset kunkin luopujan osalta erikseen.

4 Jos kuolemanvaraismääräystä ei ole laadittu, kuka perii ja kuinka paljon?

Jos testamenttia ei ole, perinnönjako tapahtuu Ranskan lainsäädännön mukaan seuraavasti:
• Jos perittävältä ei jää puolisoa vaan ainoastaan lapsia, perintö jaetaan näiden kesken yhtä suuriin osiin (siviililain 734 ja 735 §).
• Jos perittävä on naimaton eikä hänellä ole lapsia, perintö jaetaan hänen vanhempiensa ja sisarustensa ja sisarusten jälkeläisten kesken (siviililain 738 §).
Jos perittävältä ei jää sisaruksia eikä näiden jälkeläisiä, mutta vanhemmat ovat elossa, nämä saavat kumpikin puolet perinnöstä (siviililain 736 §).
Jos vanhemmat ovat kuolleet ennen perittävää, perillisiä ovat perittävän sisarukset ja näiden jälkeläiset mutta eivät muut ylenevää polvea olevat sukulaiset eivätkä sivusukulaiset (siviililain 737 §).
• Jos perittävältä jää puoliso, on ennen varsinaisen perinnön jakamista selvitettävä puolisoiden aviovarallisuussuhteet. Tämän jälkeen sovelletaan seuraavia periaatteita:
• Jos perittävältä jää sekä puoliso että lapsia, puoliso voi valita joko käyttöoikeuden koko omaisuuteen tai omistusoikeuden neljäsosaan omaisuudesta, jos lapset ovat puolisoiden yhteisiä, taikka omistusoikeuden neljäsosaan omaisuudesta, jos yksi tai useampi lapsista ei ole puolisoiden yhteinen (siviililain 757 §). Jos puoliso kuolee tekemättä valintaa, hänen katsotaan nauttineen käyttöoikeudesta.
• Jos perittävältä jää puoliso ja ylenevää polvea olevia sukulaisia, perinnöstä puolet kuuluu puolisolle ja yksi neljäsosa kummallekin vanhemmalle. Jos toinen vanhemmista on kuollut, tälle kuuluvan neljäsosan saa puoliso (siviililain 757-1 §).
• Jos perittävältä ei jää ylenevää polvea olevia sukulaisia eikä jälkeläisiä, eloonjäänyt puoliso saa koko perinnön (siviililain 757-2 §). Siviililain 757-2 §:stä poiketen tilanteessa, jossa perittävällä ei ole ylenevää polvea olevia sukulaisia, hänen sisaruksensa tai näiden jälkeläiset saavat puolet siitä aineellisesta omaisuudesta, jonka perittävä on saanut ylenevää polvea olevilta sukulaisiltaan perintönä tai lahjana ja joka nyt on osa hänen jäämistöään. Tämä on ns. palautusoikeus (*droit de retour*) (siviililain 757-3 §). Koko muun omaisuuden saa eloonjäänyt puoliso.
Rekisteröity parisuhde
Rekisteröidyn parisuhteen eloonjääneellä osapuolella ei lain mukaan ole perintöoikeutta. Sen sijaan hän voi olla erityistestamentin saaja.
Rekisteröidyn parisuhteen eloonjäänyttä osapuolta ei siis katsota vainajan perilliseksi. Kumppanin kuoltua hänellä on ainoastaan vuoden pituinen tilapäinen oikeus käyttää maksutta perheen yhteistä asuntoa (sekä asunnon irtaimistoa) siviililain 515-6 §:n mukaisesti sillä edellytyksellä, että asunto on tosiasiallisesti ollut hänen pääasiallinen asuinpaikkansa kumppanin kuolinhetkellä. Hän perii omaisuutta vain, jos asiasta on määrätty testamentilla.
Jos parilla on lapsia, riippumatta siitä, ovatko nämä yhteisiä vai eivät, testamentilla on mahdollista määrätä ainoastaan siitä osasta, joka on määrättävissä eloonjääneen kumppanin hyväksi. Tämän vapaaosan (*quotité disponible*) suuruus vaihtelee lasten lukumäärän mukaan: jos lapsia on kaksi, osa on yksi kolmasosa, ja jos lapsia on kolme tai enemmän, osa on yksi neljäsosa jäämistöstä (ks. edellä oleva selostus).
Jos lapsia ei ole, koko omaisuus on mahdollista testamentata joko eloonjääneelle kumppanille tai kolmannelle osapuolelle, koska lakiosaperillisiä ei ole. Jos perittävän vanhemmat ovat elossa, he voivat vaatia saada takaisin edesmenneelle lapselleen antamaansa omaisuutta enintään neljäsosan jäämistön määrästä kumpaakin elossa olevaa vanhempaa kohti (siviililain 738-2 §).

5 Mikä on toimivaltainen viranomainen

5.1 perintöasioissa?

Ranskassa perimysasioissa toimivaltainen viranomainen on notaari. Jos jäämistöön kuuluu kiinteää omaisuutta, notaarin osallistuminen menettelyihin on pakollista. Jos kiinteää omaisuutta ei ole, notaarin käyttö on valinnaista.
Notaari toteaa perimyksen tosiseikan notorisuutta koskevalla todistuksella (*acte de notoriété*) ja laatii todistukset kiinteistöomaisuuden siirtämisestä kuoleman johdosta. Lisäksi hän avustaa perillisiä näille kuuluvien verovelvollisuuksien täyttämisessä (perintöveroilmoituksen laatiminen ja jättäminen vaaditussa määräajassa sekä perintöveron maksaminen). Notaari myös hoitaa perinnönjaon perillisten kesken, jos se on mahdollista jäämistön koostumuksen ja perillisten lukumäärän ja heidän tahtonsa mukaan, ja laatii perinnönjakokirjan (*acte de partage*).
Jos perinnönjaosta ei päästä sopimukseen, aineellinen ja alueellinen toimivalta on sen paikkakunnan alioikeudella (*Tribunal de Grande Instance*), missä perimys on alkanut. Tällä tuomioistuimella on asiassa yksinomainen toimivalta.

5.2 vastaanottamaan perinnön vastaanottamista tai siitä luopumista koskevan ilmoituksen?

Sen paikkakunnan alioikeuden kirjaamo, missä perimys on alkanut, on toimivaltainen vastaanottamaan ilmoituksen perinnöstä luopumisesta tai siitä, että perintö vastaanotetaan sen nettomäärään asti.
Jos perintö vastaanotetaan sellaisenaan, ei tarvita mitään erityisiä muodollisuuksia.

5.3 vastaanottamaan testamenttisaannon vastaanottamista tai siitä luopumista koskevan ilmoituksen?

Sen paikkakunnan alioikeuden kirjaamo, missä perimys on alkanut, on toimivaltainen vastaanottamaan ilmoituksen koko omaisuutta tai sen osaa koskevasta yleistestamenttisaannosta (*legs universel / à titre universel*) luopumisesta. Erityistestamenttisaannosta (*legs à titre particulier*) luopumisesta ei Ranskan lainsäädännön mukaan tarvitse tehdä erillistä ilmoitusta.

5.4 vastaanottamaan lakiosan vastaanottamista tai siitä luopumista koskevan ilmoituksen?

Perillinen voi valita joko koko perinnön vastaanottamisen tai koko perinnöstä luopumisen. Valinta koskee koko perintöä, eikä sitä voida rajata vain lakiosaan.
Perillinen voi kuitenkin luopua oikeudestaan vaatia lakiosaansa loukanneiden lahjojen palauttamista.

6 Esitelkää lyhyesti kansallisen lainsäädännön mukainen perintöasian ratkaisumenettely, mukaan lukien kuolinpesän purkaminen ja sen omaisuuden jakaminen (kertokaa myös, aloittaako tuomioistuin tai muu toimivaltainen viranomainen perintöasioita koskevan menettelyn omasta aloitteestaan).

Perimys alkaa perittävän kuoleman seurauksena hänen viimeisellä kotipaikkakunnallaan.
Perillisillä on perittävän kuoltua kolme vaihtoehtoa: he voivat vastaanottaa perinnön sellaisenaan (*purement et simplement*) tai sen nettomäärään asti (velkojen vähentämisen jälkeen) tai luopua koko perinnöstä.
Perinnön vastaanottaminen sellaisenaan voi tapahtua joko nimenomaisesti tai hiljaisesti (siviililain 782 §). Hiljainen vastaanottaminen tarkoittaa, että perillinen toteuttaa teon, joka edellyttää perinnön vastaanottamista ja jonka hän voi toteuttaa ainoastaan perillisen ominaisuudessa (siviililain 783 §).
Perinnön vastaanottaminen nettomäärään asti edellyttää ilmoitusta sen paikkakunnan alioikeuden kirjaamoon, jonka tuomiopiirissä perimys on alkanut (siviililain 787 ja 788 §). Perukirja voidaan joko toimittaa ilmoituksen yhteydessä tai laatia ilmoituksen jälkeen viimeistään kahden kuukauden kuluessa. Perukirjan on oltava notaarin, huutokaupanpitäjän tai ulosottomiehen laatima (siviililain 789 §). Jos perukirjaa ei toimiteta, katsotaan, että perintö on otettu vastaan sellaisenaan (siviililain 790 §). Perukirjassa on lueteltava koko jäämistöomaisuus, sekä varat että velat.

Vastaanottamalla perinnön nettomäärään asti perillinen voi välttää henkilökohtaisen omaisuutensa ja perintöomaisuuden sekoittumisen, säilyttää oikeudet perittävältä aiemmin saamaansa omaisuuteen erillään perintöomaisuudesta ja vastata perintöön liittyvistä veloista vain vastaanottamansa omaisuuden arvoon asti. Tämä tarkoittaa, että perillisen on vastattava perintöön sisältyvistä veloista mutta ainoastaan vastaanottamansa omaisuuden arvoon asti.
Perinnöstä luopumista ei voida perustaa olettamukseen, vaan luopumisesta on ilmoitettava nimenomaisesti. Jotta luopuminen olisi sivullisiin nähden tehokas, asiasta on tehtävä ilmoitus siihen alioikeuteen, jonka tuomiopiirissä perimys on alkanut (siviililain 804 §). Luopuessaan perinnöstä perillinen menettää perillisen asemansa ikään kuin hänellä ei koskaan olisi sitä ollut.
Perintöä koskeva valinta on tehtävä 10 vuoden kuluessa. Tämän määräajan umpeuduttua perillisen oletetaan luopuvan perinnöstä. Perillistä voidaan kuitenkin vaatia tekemään valinta (siviililain 771 §), jolloin hänellä on kaksi kuukautta aikaa ilmoittaa päätöksestään. Jos perillinen ei ole tehnyt valintaansa tämän harkinta-ajan päätyttyä, hänen katsotaan ottaneen perinnön vastaan sellaisenaan.
Ranskan lainsäädännössä perusperiaatteena on, että perintö jaetaan sovinnolla, ilman tuomaria. Tuomaria voidaan pyytää ratkaisemaan perinnönjako vain, jos perilliset eivät pääse siitä yhteisymmärrykseen.
Valtaosa perinnöistä jaetaan sovussa notaarin avustuksella. Notaariakaan ei tarvitse välttämättä käyttää, varsinkaan jos perittävän jäämistöön ei kuulu kiinteää omaisuutta. Jos perilliset päättävät käyttää notaaria, he voivat valita tämän vapaasti. Jos perilliset eivät pääse yhteisymmärrykseen notaarin valinnasta, jokainen heistä voi myös valita oman notaarin edustamaan itseään.
Kun notaari on valittu, määritellään jäämistö ottaen huomioon perittävän aviovarallisuussuhteet ja hänen aiemmin tekemänsä lahjoitukset jne. Notaari selvittää jäämistön koostumuksen ottamalla yhteyttä eri laitoksiin (vakuutusyhtiöihin, pankkeihin jne.) ja pyytämällä perillisiä arvioimaan kiinteistöomaisuuden ja muun pörssissä noteeraamattoman varallisuuden arvon. Lisäksi saattaa olla tarpeen luetteloida irtain omaisuus. Vastaavalla tavalla selvitetään jäämistöön sisältyvät velat, jotka voivat olla esimerkiksi perittävän maksettavaksi kuuluvia laskuja, maksamattomia veroja, takaisin perittäviä sosiaalietuuksia, vakuussitoumuksia tai entiselle puolisolle maksettava hyvitysluonteinen korvaus.
Perittävän kuollessa jäämistö siirtyy perillisten jakamattomaan yhteisomistukseen (kuolinpesä) siihen asti, että perinnönjako suoritetaan. Kuolinpesän osakkaat vastaavat yhteisvastuullisesti myös kuolinpesän veloista. Osakkaiden on sovittava kuolinpesään kuuluvan omaisuuden myynnistä (*actes de disposition*) yksimielisesti. Kuolinpesän hallinnointiin liittyvistä toimista (*actes d'administration*) päättämiseen sen sijaan riittää osakkaiden kahden kolmasosan enemmistö. Lisäksi kukin osakas voi toteuttaa kuolinpesän omaisuuserien säilyttämiseksi tarvittavia toimenpiteitä. Jos asioista ei pystytä sopimaan, tuomarin päätöksellä asiassa voidaan edetä ilman vähemmistönä olevien osakkaiden hyväksyntää.
Jaoton yhteisomistussuhde päättyy perinnönjakoon perillisten kesken. Jakaminen tapahtuu joko sovinnossa, jos perinnönsaajat ovat asioista yhtä mieltä (siviililain 835 §:ssä esitetty perusperiaate), tai riitatapauksessa oikeudellisessa menettelyssä notaarin johdolla (siviililain 840 §:ssä esitetty poikkeus). Lisäksi perintö voidaan jakaa joko kokonaan tai vain osaksi, jolloin tietty osa jäämistöstä (esim. käyttöoikeuden piiriin kuuluva omaisuus) jää jaottomaan yhteisomistukseen. Kuka tahansa perillisistä voi vaatia perinnönjakoa (siviililain 815 §). Myös kuolinpesän osakkaan velkoja voi vaatia perinnönjakoa (siviililain 815-17 §).
Tässä perinnönjaon viimeisessä vaiheessa tehtävät omaisuuden siirrot perillisten nimiin on vahvistettava virallisesti. Omistusoikeutta koskevilla todistuksilla osoitetaan, että omaisuus on siirtynyt perillisten omistukseen, olipa kyse sitten kiinteästä omaisuudesta, osuuksista yrityksissä, ajoneuvoista tai arvopapereista. Kiinteän omaisuuden osalta perillisten on julkistettava todistus omistusoikeudesta kiinteistörekisterissä. Vastaavasti osakkuudet yrityksissä on julkistettava kauppa- ja yritysrekisterissä.
Jos perintöä ei jaeta, omaisuus jää perillisten jaottomaan yhteisomistukseen.

7 Miten ja milloin henkilöstä tulee perillinen tai testamentinsaaja?

Ranskan lainsäädännön mukaan henkilön kuolema käynnistää perimyksen ja synnyttää laissa määriteltyjen perillisten välille jaottoman yhteisomistussuhteen. Perillisillä on suoraan lain nojalla oikeus saada haltuunsa vainajan omaisuus, oikeudet ja osakkuudet ilman eri toimenpiteitä (*saisine*) (siviililain 720 ja 724 §), joten he voivat periaatteessa ottaa perintöomaisuuden haltuunsa välittömästi. Perillisten on kuitenkin valittava, ottavatko he perinnön vastaan sellaisenaan vai sen nettomäärään asti vai luopuvatko he siitä kokonaan (ks. selostus kohdassa 6).
Yleistestamenttiin perustuvan testamenttisaannon ja lahjan saajat (*légataires et donataires universels*) voivat saada perinnön ilman eri toimenpiteitä vain silloin, jos perittävällä ei ole lakiosaperillisiä (siviililain 1006 §). Muussa tapauksessa tällaisten henkilöiden on pyydettävä, että lakiosaperilliset tunnustavat heidän perintöoikeutensa (*délivrance du legs*) (siviililain 1004 §).
Yleis- ja erityistestamentin saajien (*légataires à titre universel et particulier*) on perinnön saadakseen käännyttävä lakimääräisten perillisten (*héritiers saisis*) puoleen (siviililain 1011 ja 1014 §) ja pyydettävä, että nämä tunnustavat heidän perintöoikeutensa.
Jos perillisiä tai testamentinsaajia ei ole ja perintö menee valtiolle (*déshérence*), valtion perintöoikeudelle on saatava tuomioistuimen vahvistus. Valtion edustajana toimii tällöin valtion maaomaisuuden hallinto (*Administration des domaines*).

8 Ovatko perilliset vastuussa perittävän veloista? Millä edellytyksillä?

Yleistestamentin saaja (*héritier universel ou à titre universel*), joka ottaa perinnön vastaan sellaisenaan, vastaa perintöön liittyvistä veloista ja maksuista ilman rajaa. Rahasummia koskevista testamenttimääräyksistä hän vastaa kuitenkin ainoastaan niiden varojen puitteissa, jotka perinnöstä jäävät jäljelle velkojen vähentämisen jälkeen (siviililain 785 §).
Jos perijöitä on useita, kukin heistä on henkilökohtaisesti vastuussa perintöön sisältyvistä veloista ja maksuista omalta osaltaan (siviililain 873 §).
Jos perillinen on ottanut perinnön vastaan sellaisenaan, hän vastaa perittävän veloista ja maksuista ilman rajaa. Hän voi kuitenkin pyytää vapautusta perintövelkoja koskevasta velvoitteestaan joko kokonaan tai osittain, jos hän ei perimyksen ajankohtana ollut tietoinen vastattavan olemassaolosta ja jos näiden velkojen maksaminen voisi vakavasti vaikuttaa hänen henkilökohtaiseen omaisuuteensa.
• Jos perillinen on ottanut perinnön vastaan nettomäärään asti, hän vastaa siihen sisältyvistä veloista vain saamansa omaisuuden arvoon asti.
• Jos perillinen on luopunut perinnöstä, hän ei joudu vastaamaan siihen liittyvistä veloista.

9 Mitä asiakirjoja ja/tai tietoja tavallisesti edellytetään kiinteän omaisuuden rekisteröintiä varten?

Siviililain 710-1 §:n mukaan kiinteistörekisteriin voidaan tehdä merkintöjä ainoastaan Ranskassa toimivan notaarin vastaanottamien virallisten asiakirjojen, tuomioistuimen päätösten ja hallintoviranomaisen antamien virallisten asiakirjojen perusteella.
Jos jäämistöön kuuluu kiinteää omaisuutta, notaari laatii kiinteistöomaisuudesta todistuksen (*attestation immobilière*). Tällä virallisella asiakirjalla vahvistetaan, että kiinteä omaisuus siirtyy perillisten nimiin. Asiakirja on julkaistava kiinteistörekisterissä. Perillisten on ilmoitettava omaisuuden arvo, ja se merkitään asianomaiseen asiakirjaan. Arvon on vastattava markkinahintaa.

9.1 Onko jäämistön hoitajan nimittäminen pakollista tai pyynnöstä pakollista? Jos on, miten nimittäminen toteutetaan kummassakin tapauksessa?

Ranskan lainsäädännössä ei säädetä jäämistönhoitajan käyttämisestä, eikä se ole pakollista. Tuomioistuin voi kuitenkin tarvittaessa nimetä jäämistölle hoitajan. Kiinteistörekisterien päivittäminen on perillisten tehtävä, ja notaarit avustavat heitä. Perittävä voi nimetä testamentin toimeenpanijan, jonka toimivalta määritellään siviililain 1025 §:ssä ja sitä seuraavissa pykälissä.

9.2 Kenellä on oikeus toimeenpanna perittävän kuolemanvaraismääräys ja/tai hallinnoida jäämistöä?

Kuolemanvaraismääräysten täytäntöönpano ja jäämistöomaisuuden hallinnointi on perillisten tehtävä. Jos perinnönjaosta syntyy riitaa, toimivalta kuuluu sen paikkakunnan alioikeudelle, missä perimys on alkanut.
Tuomari voi nimetä jäämistönhoitajan edustamaan kaikkia perillisiä toimivaltansa puitteissa (siviililain 813-1 §).
Ranskan lainsäädännön nojalla jäämistöä on mahdollista hallinnoida myös muunlaisten toimivaltuuksien perusteella. Perittävä voi jo eläessään laatia toimeksiannon (*mandat à effet posthume*) (siviililain 812 §), jonka nojalla jäämistönhoitaja hallinnoi tai hoitaa jäämistöä tai sen osaa perillisten puolesta. Lisäksi on olemassa yleislainsäädännön mukainen tavanomainen toimeksianto (siviililain 813 §) ja edellä mainittu tuomioistuimen antama toimeksianto.

9.3 Mitkä valtuudet jäämistön hoitajalla on?

Lakimääräisillä perillisillä on täydet valtuudet. Jos perinnönjaossa ilmenee vaikeuksia tai asioista ei päästä yhteisymmärrykseen, asia voidaan viedä käsiteltäväksi tuomarille, joka nimeää jäämistönhoitajan. Tällaisessa tapauksessa jäämistönhoitajan tehtävänä on hoitaa jäämistöä väliaikaisesti, jos yksi tai useampi perillisistä ei syystä tai toisesta pysty sitä tekemään. Toimeksiantonsa nojalla jäämistönhoitaja toteuttaa ainoastaan jäämistön säilyttämiseen, valvontaan ja hallinnointiin tähtääviä toimia (siviililain 813-4 §). Toimivaltuuksiensa puitteissa jäämistönhoitaja myös edustaa perillisiä käytännön ja oikeusasioiden hoitamisessa (siviililain 813-5 §).

10 Mitä edunsaajan aseman ja/tai oikeudet osoittavia asiakirjoja kansallisen lainsäädännön mukaisesti tavallisesti annetaan perintöasioita koskevan menettelyn aikana tai sen päättyessä? Onko niillä todistusvoimaa?

Ranskan lainsäädännön mukaan notaari laatii tavallisesti todistuksen tosiseikan notorisuudesta (*acte de notoriété*) perillisten aseman osoittamiseksi (siviililain 730-1 §), joskin todistuksia voidaan esittää vapaasti. Kyseessä on virallinen asiakirja, jossa todetaan perilliset ja määritetään kunkin osuus perinnöstä. Tätä varten vainajan läheisten on toimitettava notaarille tarvittavat asiakirjat (esim. perhekirja, avioehtosopimus, avioerotuomio), jotta voidaan yksilöidä ne perheenjäsenet, joita perintöasia koskee. Todistus tosiseikan notorisuudesta on todistusvoimainen, kunnes toisin todistetaan. Pienten perintöjen yhteydessä tämä asiakirja voidaan korvata yksinkertaisesti perillisten allekirjoittamalla todistuksella perintöoikeudesta (*attestation dévolutive*).
Tarvittaessa notaari voi laatia asiakirjan perintöä koskevasta valinnasta (*acte d'option successorale*) sekä todistuksen kiinteistöomaisuuden siirtämisestä (*attestation immobilière*).
Perinnönjako päättyy jäämistöomaisuuden jakoon, josta laaditaan yleensä notaarin vahvistama perinnönjakokirja (*acte de partage*).

Tämä verkkosivu on osa Sinun Eurooppasi -sivustoa.
Anna palautetta sisällön hyödyllisyydestä.

This webpage is part of an EU quality network

Päivitetty viimeksi: 14/12/2020
Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.